

# SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.  
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy es szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felélős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

## Antiszemita ifjuság.

(Dsk.) Ki hitte volna?

A magyar ifjuság, amelynek komoly és higgadt gondolkodás módja mindig meretes volt — a bécsi mézárások és korcsmárosok niveaujára süllyedt volna?

Ugy látszik, hogy ha ez még nem is történt meg, de határozottan erre a színvonalra törekszik.

Ki hitte volna ezt tíz évvel ezelőtt?

A dolog különösen nem egészen új. Már néhány évvel ezelőtt, a mikor az egész ország egyhangú lelkesedéssel fogadta a kormány azon elhatározását, hogy az egyházpolitika terén a reformok terére lép, a budapesti egyetemi ifjuság tüntetett azzal, hogy a reformok leghevesebb ellenzőinek fáklyás menetet rendezett.

S habár később ugyanezt megtette Wekerlével is, ez még sem volt képes elteledtetni azt.

De hát mindez hagyján. Utóvégre is más meggyőződésbe senkinek beleszólása nincsen.

Midőn ez év elején már nem is igyekeztek általános jellegű nagyhangú frázisok köntösébe burkolni az antiszemita elveket, hanem nyíltan zsidóellenes szavakat hangoztattak, ez már komoly aggodalmakra adott okot.

S még komolyabban rázta fejét mindenki, aki az ifjuság iránt érdeklődik, midőn ezt az antiszemita jelszókkal küzdő pártot a budapesti egyetem ifjuságának nagy többsége diadalra juttatta.

Hiába mosakodnak az ifjuság vezetői, hogy ők nem mint ilyenek, antiszemiták, hanem csak mint magánszemélyek. Az embereket nem lehet kettéválasztani még akkor sem, ha hivatalos személyekről van szó; az elveket nem lehet elszakítani azoktól, kik hűveiknek vallják magukat.

Hisz lehetne itt is a „privát meggyőződéssel érvelni. De nekünk, a magunk szempontjából ismét jogunkban áll ezt a „privát meggyőződést, a mely ily irányban jelenkezik, fájlni és rosszalni.

Mindenekelőtt semmiképen sem tartjuk ezélszerűnek és szükségesnek, hogy az ifjuság politikai nézeteit nyilvánosan is kifejezésre juttassa.

Az a kor, a melyben az egyetem padjait nyomjuk, van tulajdonképpen arra hivatva, hogy bennünk az elveket, nézeteket megalkossa, illetőleg kifejtse és megszilárdítsa. Mielőtt ez a proczesszus befejezve nincs, míg ez a belső forrongás tart, csak veszedelmes, a még meg nem ért nézeteket nyilvánítani, oly formán, hogy erről mindenki tudomást vegyen. Ha esetleg később nézetünk változna, csak követ-

kezetlenség vádjának tesszük ki magunkat, egész szükségtelenül.

Már pedig ennek a következetlenségnek kisebb-nagyobb mértékben mindig be kell következni. A kinek ma a függetlenségi és negyvennyolcas pártelvei nem elég radikálisak, az egy-két év múlva azért nagyon könnyen lehet hypermaneluk.

Éretlen tüntetéseknél, politikai nézet nyilvánításoknál ezerszerre többet ér, ha az ifjuság komolyan munkához lát és dolgozik. Csak miután ezt megtette, formálhat igényt arra, hogy véleményét meghallgassák. Ki tudja hányan fogják szégyelni pár év múlva ifjuságuk antiszemita hajlamait.

A Budapesten felmerült irány azonban súlyosan kompromittálja az ifjuságot minden komolyan gondolkozó tényező előtt. És ez ellen az ifjuságnak kötelessége valamit tenni. Mindig a vidéki főiskolák voltak azok, a melyek a fővárosi fiatalság ballépéseit ellensúlyozták. Elvárjuk tőlük, hogy ezt most is meg fogják tenni. Ha már egyszer az ifjuság egy része a politikai nézet nyilvánítás terére lépett, másik része nem tűrheti, hogy hallgatását helyeslésnek és beleegyezésnek vegyék. Ez esetben kötelessége nyilatkozni. Meg vagyunk győződve róla, hogy a vidéki főiskolák ifjuságai sem értenek egyet az antiszemita elvekkel. A mennyire ismerjük az ifjuságot eddigi működéséből, eddigi szerepléséből, bátran állithatjuk ezt.

Bizunk az ifjuság józan gondolkodás módjában, a mely megfogja találni a kellő módot és formát arra, hogy az egyetemi ifjuság antiszemitikus irányával szemben állást foglaljon.

## A nemzeti műveltség.

Budapest, 1899. május 20.

Piros pünkösdi napjára szép ajándékkal lepte meg az országot Wlassics Gyula dr., vallás- és közoktatásügyi miniszter, kibocsátván, a középiskolai tanterv revíziójára vonatkozó életbeléptetési rendeleit. Az új tanterv a régebbi tanterv alapján szerzett gyakorlati tapasztalatok és a legkiválóbb szakférfiak véleményének figyelembe vételével készült. Nagyon természetesen csak abba a 150 középiskolába lesz bevezetve, amely a miniszter közvetlen rendelkezése alatt áll. De így is igen nagy jelentősége van az új tantervnek, mert körülbelül 45,000 tanuló ezen új tanterv revíziója alapján nyeri kiképzését jövőre pályájára.

Magyarországon aránylag kevés a tanult ember, mert az ország túlnyomó lakossága apró földmives és mesterember. Mégis igen nagy a tanult emberek proletársága. Nálunk tulajdonképpen a tanult emberek között vannak proletárok. Nálunk nincs oly nagymértékű árpár, mint az ipari államokban van. A fehér-rabszolgák nálunk az intelligens osztályból kerülnek ki. A középiskolákban a tanult emberek nagy része a tanult ember

berek sorába tartozik. Ne is vegyük számba azokat, akik tanulói pályájukat be nem fejezték, hanem az egyetemi tanfolyamot, annak bevégezése vagy a gimnáziumot az érettségi előtt otthagyták. Ezeknek tehát igényük sem lehet arra, amire van a diploma embereke. Ezek csak a proletárságban, mint általános tényezők jöhetnek figyelembe, midőn arról van szó, hogy nagyon sok pályatévészett ember van hazánkban.

Sok az ügyvéd, sok az orvos, a mérnök is épen elegendő, a hivatalok pedig, valósággal tömve vannak emberekkel. Ott már nincs üres hely, annak daczára, hogy lassanként minden kis emberre egy hivatalos közeg esik. Ugy, hogy már inkább a hivatalnokok létszámának leszállítására kellene gondolkunk, mintsem azokat szaporítani.

Ennek a visszás állapotnak oka részint a mi tanügyünk eddigi fejlődésében, részint némely téves felfogásban és elöítéletben keresendő, a melyből mind- eddig kibontakozni nem tudtunk. A mi képzettségünk és műveltségünk nagyon hiányos és egyoldalú, a külföldhöz képest sok haszontalan tárgyat tanulunk és több életbevágó tantárgyból hézagos ismereteket szerzünk. Iskoláink a régi latinos és egyházias jellegű gimnáziumok grammatikai iskolák alapjából fejlődtek ki. Akár mennyire reformálták is a középiskolákat, az alap gondolat mégis mindig a régi gimnázium maradt, melyek ezenfelül túlnyomó részt a szerzetesek és felekezetek kezében maradtak. A gimnáziumok révén kulturpolitikát az államhatalom tulajdonképpen nem is csinálhatna, mert olyan csekély az állami középiskolák száma. Nagy szerencsénk, hogy a miniszter a királyt megillető legfőbb patronatusi jogok czimén közvetlen befolyása alatt tartja a katolikus szerzetes iskolákat és a vallás és tanulmányi alaptól fentartott ugynevezett királyi gimnáziumokat. Ezen szekvesztum alatt tartott katolikus iskolák révén, miként már említettük, mégis 150 középiskolában csinálhat a kormány állami kulturpolitikát. A többi középiskolákra csak a legfőbb felügyeleti jog révén nyerhet közvetlen befolyást. Miután annyi sok iskolafentartó van, az állami iskoláknak is bizonyos normális keretben kell megmaradniuk.

A többitől nem szabad eltávolodni. Annyival kevésbé, mivel a hazai iskolák nem annyira tudományos intézetek, mint inkább bizonyos életpályákra kvalifikációt nyújtó orgánusok.

Miután általános nézet volt, hogy a gimnáziumok igen lassan fejleszthetők, a realisabb tudományok irányában megcsinálták a gimnáziumoknak ellenlábasa gyanánt a realiskolákat, majd meg a polgári iskolát. De kitűnt, hogy ezek még annyira sem felelnek meg a célnak, mint a gimnáziumok. Mert a gimnáziumok legalább az egyetemi pályákra elégséges előképzettséget nyújtottak. A középiskola célja pedig kvalifikálás urias foglalkozásra. Épen azért polgári iskolák, amelyek pedig kitűnő szolgáltatásokat tesznek a kézműiparos országokban, nálunk elsatnyultak. Mert nálunk a polgári iskolák után is gimnáziumi célokat akartak elérni. De a polgári iskola nálunk a mesterembernek magas kvalifikáció. A tudományos készséghez pedig győnge alap. A realiskola meg tisztán az egyetlen technikus pályára képesít, mert ez már — különösen a régi tanterv szerint — valóságos technikai szakiskola volt.

Mikor aztán a szegény realista ifju a nyolcz osztályt elvégezte, kénytelen volt vagy a technikára menni, vagy a gimnáziumból érettségi vizsgát tenni. Szerencsénkre, hogy épen akkor, mikor a realiskolai képzettségből támadható mizériák tötfokra hágtak a vasútpályaépítés oly gyors fejlődését, jött, hogy a

reáliskolai tanulók túlnyomó részét vasuti tisztokul lehetett alkalmazni és ez uton a tanult emberek proletárságát tetemesen tudtuk csökkenteni.

Ugyanekkor történtek az első kísérletek a reáliskolák és gimnáziumok egyesítése felé. Persze megint csak a kvalifikáció-szerzés volt a cél. Ezt kellett elősegíteni, hogy a reáliskolai képzettség is minél több minősítést nyújtson. Részint az által, hogy a gimnáziumokba több reális tantárgyat, viszont a reáliskolába eddigi gimnáziumi tantárgyakat hoztak be. Jelszó lett az egységes középiskola, mely minden tudományos kenyérkereseti pályára egyformán fog minősíteni. És a miniszter ezt az egységes középiskolát jelöli meg a jövő zenéje gyanánt és ezzel az új tantervrevízióval is egy hatalmas lépést kíván tenni az egységes középiskola felé.

Az iskolának mindig a társadalom igényeihez kell alkalmazkodni. Nálunk a társadalom igényei rohamosan fejlődtek, változtak. Csak az iskolai rendszer marad a régiben, abban az értelemben, midőn a középiskolai képzettség és az egyetemi diploma bizonyos kiváltságot nyújtott. Előnyöket az élethez. A rendi alkotmány korában tudvalevőleg a születési nemesség mellett egy új nemesség keletkezett a honorációrok osztálya. Ha egy nem nemes ember diplomához jutott, abból ur lett. Sőt magasabb értelmiségénél fogva a honorációrok osztály bizonyos fölényben volt a nem tanult nemesség fölött. Ez alapon az a felfogás lett általános, hogy a középiskolákat olyan intézeteknek tekintették, ahol urakat lehet nevelni. S ha vagyonos paraszt vagy mesterember gimnáziumba küldte a fiát, ezt azért tette, hogy belőle ur legyen. Különböző mesterembernek és földmivesnek hagyta volna. Ez már a régi felfogás szerint nem volt ur, hanem valami alsóbbrendű lény. Így maradt fenn nálunk a tanult emberek, a honorációrok kasztja, habár ma annak értelme épen nincs, mert ma a kereskedő és az iparos, különösen nagyobb városokban társadalmilag sokkal nyomósabb, mint a hivatalnok és a diplomás ember.

Az előítélet azonban még mindig megvan nálunk az ipari és kereskedői foglalkozásokkal szemben, különösen a vidéki ur családoknál, hol közönségesen csak a legrosszabb tanulókat adják iparosnak vagy kereskedőnek. Annak daczára, hogy miként napi tapasztalatokból láthatnák, egy szorgalmas kereskedőnek és iparosnak igen jól szokott menni a dolga! Bizonyára jobban, mint a kevés fizetéses jövedelem mellett nélkülözéseknek kitett diplomás embernek. És így épen ezek a jobb tanulók érdemelnének jobb sorsot, mint ami néha jut ezeknek az iskolai pályavégzett diplomás embernek. De hát ez az előítélet még mindig megvan és nagyon lassan is szüntethető meg.

Ezt az előítéletet csak táplálja az a kaszt-rendszer, ami nálunk a középiskolai és egyetemi oktatásban van. Nálunk a törvény tiltja, hogy valaki bizonyos koron túl középiskolába járhasson. A középiskolák olyan zárt testületek, ahová kívülről tudományért bejutni nem lehet. Pedig érezzük, hogy a felnőtt emberek részére is kellene a tudományokat hozzáférhetővé tenni. Ezt az igényt akarják kielégíteni az úgynevezett szabad lyceumokkal és muzeumi szabad előadásokkal. De ez mind csak gyöngyös kísérlet és olyan tudományos „Kloster Suppé,” olyan szellemi népkonyhák ezek a szabad lyceumok.

Bontsuk le azokat a korlátokat, amelyek a tudományos ismereteket a nagy néptömeg elől elzárják. Nyujtsunk alkalmat mindenkinek arra, hogy magát tovább képezhesse, ha valamely tudományhoz kedve van. Engedjük be mindenkit a tanterembe, akikben a tudományok iránt szomjúság támad. Ez egyes iskolai osztályok részére kidolgozott munkaprogrammba szorítsuk be a tantárgyakat, hanem minden tantárgyat különvéve állítsunk fel katedrákat. A tanulni vágyó keresse fel aztán a tanyát, körülből olyanformán, mint az egyetemen, hol szabadon látogatható bármely tanár előadása. Aztán úgy kellene intézkedni, hogy bárki letehesse, aki nem is járt a szóbeli előadásokra. Ennek ezer módja és eszköze lenne, mi most ezt csak azért hozzuk, fel hogy a középiskolai osztály-rendszer és főként az iskolai exkluzivitás merevségén ideje lenne enyhíteni. De az imént nagyobb vonásokban feltüntetett tan-szabadságától még igen messze vagyunk. Nálunk még nagyon ritka kivételek közé tartozik, hogy alacsony sorsból, saját erejéből és tehetségéből valaki végigvergődjék a hosz-

szu iskolai pályákon és bizonyos értelmi kvalifikációhoz jusson. Mert ez minálunk még olyan nehéz dolog, mint az indusok alsóbb kasztjából a felsőbb kasztba jutni.

A tanzsabadsággal természetesen egyszerre megszűnnék az előítéletek az iskolai képzettség javára. Miként a nemesi gögöt is lerontotta a polgári egyenjogúság. Mert, ha az iskolai képzettség elnyerése mindenkinek nyitva állana, senki abból ki zárva nem lenne, az előítélet csökkenne más életpályák iránt. Az iskola maga nem lenne kenyérkereseti pálya, mely bizonyos életállásokra kvalifikációt nyújt. Hanem a saját hajlamaink és képzettségünk szerint már kiválasztott életpályához hasznos ismeretek beszerzésének nyílt piacai lennének az iskolák. Ekként az emberek is jobban megtalálnák egyéni hajlamoknak megfelelő életpályát és nem zsufolnának össze egy-egy helyen annyi embert, hogy aztán egymástól megélni nem tud. Az előítélet pedig mindezeideig visszatartja az embereket attól, hogy ha valaki mint orvos vagy ügyvéd nem boldogul, hát az ipari és kereskedelmi forgalmi vállalkozások terén keressen kenyeret.

De általános nemzeti műveltségről sem lehet mindaddig beszélni, amíg a tudás, az ismeretszerzés nem lesz általános és az értelmi kvalifikáció csak bizonyos kasztok tulajdonát képezi. Ellenben a miliók a tudomány és hasznos ismeretek elsajátításának még a lehetőségéből is ki vannak zárva.

A modern államok erejét a demokrácia képezi. Engedjük meg a szellemi vagyonszerzést azoknak a népmillióknak is, akik abból kedvezőtlen sorsuknál fogva eddig ki voltak zárva, habár a legnagyobb értelmi tehetség lapangott is bennünk, de az érvényesülni nem tudott. Fekessük demokratikus alapokra a közép és magasabb iskolai képzettséget.

Az új iskolai tanterv legalább annyiban enyhít a helyzeten, hogy azoknak, kiket jobb sorsuk az iskolai pályákra vitt, nem kell annyi sok haszontalan tantárgyat tanulni, melynek az életben soha hasznát nem veszi. De annál több súlyt helyeztek a revízió előkészítői a nemzeti történetre és nemzeti irodalomra, valamint a szépizlés kifejlesztésére oly igen hathatós szabadkézi rajzra és műemlék ismertetésre. Az általános műveltség megszerezhetése és nemzeti érzés fejlesztése szempontjából igen nagy haladást jelent az új tanterv.

R.

## Székely lányok az elzúllás útján Romániában.

Csak a napokban járta be országos és helyi érdekű lapjaink útján az egész Magyarországot az a hír, hogy a Székelyföldről részben utlevél nélkül elszöktetett, lélekkuhárok által becsempészett (itt megvett, ott eladott) székely leányokra 1000 számra minő sors, jövő vár Romániába.

Ha azt mondanók, hogy bennünket e kérdés itt kelet kapujánál, egészen a Románia határán, nem érdekel, valóban hazafiatlanságunkról a legnagyobb mértékben tennénk tanubizonyosságot. Érdekel e kérdés feltétlenül minden jóra való székely embert, kiben a hazafiságnak és fajszeretnek csak egy halovány fénysugara él. Érdekelni kell e szomorú ténynek különösen a lelki műveltség, vagyoni jólét bizonyos magaslatán álló székely és magyar nőket. Látva nemüket az elposványosodás eme szomorú útján; arra a gondolatra, hogy Románia nagyobb városainak sarát székely nők képezik, fel kell tennem, hogy felindul érzelmi világuk.

Vagy nem? Nem általánosan. Hisz az természetes más országokban, más vidéken is vannak nők, kiknek se gondolat, sem érzelmi világa a husos fazékon túl nem terjed. Ezen székely nőkhöz nekem sincs szavam. De van azokhoz, kiknek lelkében a haza és fajszeretet nemesebb lángja ég.

Van azon székelyekhez, kiknek nevéhez, mely utódaikra is átszállt, Petőfiéne azon szép gondolata fűződik, „hogy a székely vérnek minden drága cseppje száz aranyat ér”.

Vissza hozni a székely leányokat, merész gondolat. Nem; de megakadályozni a további kivándorlást, ez legalább is a fajszeretetből folyó kötelesség. A vámsorompokon való áthatolás megszigorítása másodrangú feladat. A székely leányok ki-

vándorlásának útját ezzel úgy se fogjuk átvágni soha. A székely kisbirtok jövedelméből a puczra ezután sem telik, lélekkuhárok meg ezután is lesznek. Ez különben sem természetes módja az itthon tartásnak. Kenyérkeresésnél van a forduló pont. Legtöbbször ez a Romániába vezető út kezdete, a romlás lejtői ott következnek be.

Két feladat vár a társadalomra: 1-ső a kenyérkérdés megoldása;

2-dik a nemtelen csábítások — lélekkuhárlás — megszüntetése.

Azonban, midőn a kenyérkérdésre utalunk, nem szabad felednünk, hogy volt idő, midőn a szegényebb sorsú székely lányok is meg tudtak alkudni a kevés jövedelemmel, munkájuk s szorgalmuk által képesek voltak azt szükségszerűen fokozni — ha mondom ezt figyelembe vesszük — a nevelés, a nőnevelés fontos kérdését sem szabad kihagyni a későbbi számításból.

Most egyelőre csak az a kérdés, mit tehetnénk a kivándorlás ellen társadalmi uton. Gondolkozzunk e felett s ki jobb módot ajánl, kövessük azt.

Én elmondom a magam véleményét.

Hitem az, hogy e fontos feladat lebonyolításánál a Székelyföldön levő nőegyletek, ha azok egymás közt egy bizonyos szoros kapcsolatot tudnának létesíteni, leghatékonyabban közreműködhetnek.

Egyelőre a kivándorlás útja irányának megváltoztatásáról lehet szó.

A kivándorlás Magyarország, tehát az ország testébe való irányítása és keresztülvitele a fiuknál László Gyula iparkamarai titkár kezdeményezésére a marosvásárhelyi ipar és keresk. kamarának kiválasztott sikerül, miért ne sikerülne ez a szegényebb székely leányok megmentése céljából is. Nálunk nagy városokban általános a cselédhiány, alkalmas cselédet, szakácsnét, magas bérért sem lehet kapni.

Mi Magyarországon úgy, sőt ma még jobban fizetjük az alkalmas munkást, nő-cselédet, mint Romániában; tehát semmi nehézség sem forog fenn, hogy a szegény székely leányok Magyarországon itt, vagy ott lépjenek szolgálatba.

Ha a terv életrevalónak bizonyul, a mihez egyelőre is alig fér kétség, csak a társadalom közönye képezhet akadályt. A keresztül vitelnél méltán esik a székely nőegyletekre tekintetünk.

(Folyt. köv.)

## Ujdonságok.

— **Időjárásunk.** Ugy látszik, hogy a gádzaközönség utolsó réme Orbán napja is elmúlik veszély nélkül. A mostani meleg időjárás mellett fagyról szó sem lehet. Nagy baj az, hogy az eső csak nem akar megérkezni s így nap-nap után esnek vissza a szépen megindult vetések. — A jövő termés sorsa most igazán az esőtől függ, mely ha még sokáig késik, ki nem pótolható károkat idéz elő.

— **Szinészet.** Említettük volt annak idejében, hogy a nyári színiévadra Kunhegyi igazgató nyert engedélyt, ki azonban valószínűleg az idén nem fog Háromszékre bejönni. Most aztán Tiszai Dezső folyamodott engedélyért, ki ha Kunhegyi be nem jön, meg fogja kapni a helyhatósági engedélyt. Mi a csereinek csak örvendhetünk, mert Tiszai Dezső, ki jelenleg Brassóban működik, a legjobban renonszírozott igazgatók közé tartozik s társulata is megfelel a mi igényeinknek.

— **Képviselőnk látogatása.** A mint már lapunkban jeleztük, Benke Gyula országgyűlési képviselőnk esütörtökön az esti vonattal városunkba érkezik. E tárgyban a szabadelvű párt igen népes értekezletet tartott s elhatározta, hogy képviselőnk, ki már eddig is annyi jelét adá városi közügyeink iránt való meleg érdeklődésének s ki egyesek iránt annyi szíves jó indulatot tanusított — minden alkalmat — ünnepiesen fogja elfogadni. A szabadelvű pártívek megjelennek a pályaháznál s ezek nevében a városi polgármester fogja üdvözlölni az érkező képviselőt. A képviselő ur már régebben elküldötte a beszámoló beszédét, a mostani látogatásnak tehát nem lesz hivatalos jellege s inkább csak barátságos érintkezés lesz régen nem látott választóival. A képviselő ur csak pár napig időzik körünkben.

— **Volt székely huszárcsaládok ösztöndíja.** Háromszékvármegye alispánja a következő pályázati hirdetményt bocsátotta ki: A háromszéki és miklósvári volt székely huszárcsaládok által nevelési célra tett alapítványból ez időszert egy alapítvány hely betöltésére és pedig a műgyermetet hallgatni kívánó részére a szabályrendelet 22. §-a értelmében az 1899/1900-ik évre, félveként két részletben, előre fizetendő 240 frt ösztöndíjjal ezennel pályázat hirdettetik, azon megjegyzéssel, hogy az ösztöndíj a szak teljes folyamára kiterjed. Ezen ösztöndíj elnyeréséhez csakis székely huszárcsalád fia és női ágon leszármazó férfitagjai jogosultak. Az alapítványi helyre pályázók kötelesek az ez iránti kérésüket alólírt vármegye alispánjához, mint a kezelő bizottság elnökéhez 1899. évi július hó 31-ig benyújtani. A kére: felszerelendő: a) kérelmezők keresztlevelel, melyben törvényes származása bizonyítva legyen. b) Valamely magyar honi főgimnázium vagy főreáltanodában nyert érettségi bizonyítvány. c) Saját és szülői vagyonára vonatkozó közséki előjárásági bizonyítvánnyal. d) Arra vonatkozó bizonyítvánnyal, hogy pályázó jogosult volt székely huszárcsaládból származik, mely bizonyítvány a közséki előjáráság és azon községbeli huszárcsaládokhoz tartozó választott tag által állítandó ki. Sepszi-Szt-György, 1899. május hó 10-én Gábor Péter, alispán.

— **Bérmaut.** Gr. Majláth Gusztáv Károly erdélyi püspök 6 Máltósága f. hó 23-ikán délután érkezett Csik-Somlyóról fél négykor Háromszék megye területére, hogy felső Háromszék valamennyi hitközségeiben a híveket a bérmálás szentségében részesítse. A megye határán nagyszerű diadalkapu jelezte, hogy hódolat és szeretet várja itt is, mint mindenütt a római egyetemes egyház e kiváló papi fejedelmét. A diadalkaputól éjszakra Csik felé állott sűrű tömegben a kászonszéki nép, délre pedig a kézdíváshelyi hitközség képviselője Demény Ferenc kézdíjárasi szolgabíróval az élén, oldalt a közséki bírák és a bandérium. Hatalmas „Éljen” zugott a diadalív mindkét oldaláról midőn 6 Máltósága négyes fogata oda érkezett a diadalív elé; Demény Ferenc szolgabíró lelkes szavak kíséretében rövid, de szónoklatilag remek beszéddel üdvözölte a hintó lépcsőjén álló egyházfőt, a ki szelidségtől és szeretettől sugárzó arccal felelt a fogadtatás üdvözlő szónokának, hogy örömmel jó az ő szeretett lelki gyermekei körébe s örömmel fog köztük időzni. A beszéd végén a Csikból érkezett kíséret egyik része: a papság elbucsuzott 6 Máltósától, a kíséret másik részéhez azután csatlakozott a kézdíváshelyi várakozó küldöttség és Szárazpatakig kísért 6 Máltóságot. A püspök 6 Máltósága oldalán láttuk szentkatolnai Paál István kanonok 6 Nagyságát a Status Igazgatótanácsának előadóját és tanulmányi felügyelőjét; Steinicz Ede oldalkanonok és Balogh József püsp. titkár. Kézdí-Vásárhelyről ott voltak a megye részéről: Demény Ferenc és Morvay Endre szolgabírák, Mogyoróssy Ferenc írodafőnök. A hitközség részéről: Molnár Ferenc hitközségi elnök, Dr. Bánffy Zsigmond ügyvéd és Welnreiter György tanácsosok. Lőrík Iván plebános helyettes, Konkoly Barna segédlelkész. A gymnasium részéről: Hassák Vidor igazgató és Révész Cyril jegyző. Magánosok: Dávid Istvánné, Dávid Jánosné, Welnreiter Jánosné, Welnreiter Erzsike, Welnreiter János, Dávid István és mások. Szárazpatak határában kerületi papság várta a hívekkel együtt 6 Máltóságot. Midőn megérkezett Bálint László kerületi

esperes kanonok 6 Nagysága gyönyörű beszédben üdvözölte Püspök urunkat. Az egyházfő itt is kifejezte örömét a felett, hogy megkezdheti apostoli misszióját éppen itt Szárazpatak hívei körében Háromszéken is az ország keleti határán. Majd a diadal ív alá vonult, ahol a hitközségi kántor fogadta a hívek nevében a legjobb Atyát. Innen ének és harangzúgás között vonult 6 Máltósága egyenesen a templomba, melynek bejáratánál Rápolthy Ferenc plebános fogadta a főpapot. Gr. Majláth Gusztáv egyenesen a főoltár elé ment, ott leborult és hosszasan imádkozott a bérmálás első állomásán.

— **Halálozás.** Cseh Gyula kézdíjárasi derék szolgabíró sulyos családi csapás érte. Édes atyja szentkatolnai Cseh István földbirtokos, széles körben ismert és tisztelt férfit f. hó 20-án meghalt. Temetése 22-én ment végbe nagy részvét mellett. Haláláról a család következő gyászjelentést adott ki: Alólírottak a szív legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy a forrón szerető férj, atya, nagyapa szentkatolnai Cseh István folyó hó 20-án délután 4 órakor, életének 74-ik évében végegyengülés következtében megszűnt élni. A megboldogultnak földi maradványai május 22-én délután 3 órakor fognak a szentkatolnai temetőbe örök nyugalomra elhelyeztetni. Lelkéért az engesztelő szent mise áldozat május 23-án délelőtt fog a szentkatolnai templomba megtartatni, a hová a rokonok és ismerősök szomorúan meghívattak. Az örök világosság fényeskedjék neki! Szentkatolnán, 1899. május hó 20-án. Özy. Cseh Istvánné sz. Jancsó Emilia, mint bánatos özvegy. Gyermekai: Cseh Gyula és neje Császtka Mariska és gyermekei: Lajos, Gyula, Jenő, mint unokák. Cseh Imre és neje: Lock Anna, Cseh Sándor, Cseh Ernő, Cseh Róza. Haurik Alfréd, mint veje és ennek gyermekei: Haurik Irma, Haurik Ajda, Haurik Gyula, Haurik Endre, Haurik Lajoska, mint unokái.

## Közigazdaság.

A **Trieszti Általános Biztosító Társulat** (Assicurazione Generali) f. é. április hó 22-én tartott 67-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1898. évi mérlegek.

A jelentés különösen kiemeli, hogy Hegedűs Sándor igazgató-tanácsos ur kereskedelemügyi miniszterre történt kinevezetése folytán az intézet igazgatóságából kilépett, mely körülményről az igazgatóság a közgyűlés alkalmával következőképp emlékezik meg:

„Tisztelt Urak! Engedjék meg, hogy jelentésünk első helyén, rokonszenvünknek adjunk élénk kifejezést azon nagyrabecsült férfitól, ki 6 Fel-sége kegyéből megbízást nyert a magyar kereskedelmi miniszter magas és díszes állásának elfoglalására. Hegedűs Sándor rendkívüli tehetsége így teljes mértékben nyert elismerést és midőn ez öröndetes tényt Önökkel egyetemben őszinte megelégedéssel üdvözljük, mélyen fáljaljuk egyuttal azon veszteséget, mely ezáltal intézetünkre hárul, mert társaságunk kénytelen lemondani ezen férfit közreműködéséről, ki 6 16 éven át felette buzgó és be-szes támogatásban részesítette. Kérjük szíves fel-

hatalmazásukat arra nézve, hogy az itt kifejezett érzelmeinkről ez évi közgyűlésünk jegyzőkönyvében megemlékezhessünk”.

Az előttünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1898. december 31-én érvényben volt **életbiztosítási tőke összegek** 449,227.817 korona 22 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 19,100.562 korona 14 fillérre rugtak. Az **életbiztosítási osztály díjtartaléka** 8,641.164 korona 59 fillérrel 114,696.582 korona 69 fillérre emelkedett.

A **tűz- és szállítmány-biztosítási ágakban** a díj és illeték bevétel 27,135.669 korona 94 fillér volt, miből 11,372.520 korona 78 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 15,763.139 korona 16 fillérre rugott, mely összegből 12,490.283 korona 14 fillér, mint díjtartalék minden tehertől menten, a jövő évre vitetett át. A jövő években ezedékessé váló díjkötelezvények összege: 71,175.674 korona 21 fillér.

**Károkkért** a társaság 1898-ban 26,527.284 korona 40 fillért folyósított. Ehez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 633,489.520 korona 86 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből **házánkra** 118,390.059 korona 49 fillér esik, mely összeget a társaság 175,585 kár-esetben fizette ki.

A **nyereség tartalékok** közül, melyek összesen 14,985.029 korona 98 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti **nyereségtartalék**, mely 5,250.000 koronát tesz ki, az **értékpapírok árfolyamán adózására** alakított tartalék, mely az 1,604.315 korona 4 fillér **külön tartalék**, ugyancsak az évi nyereségből kihasított 903,418 korona 70 fillérrel 9,575.029 korona 98 fillérre emeltetett fel; továbbá felemlítendő még a 160,000 koronára rugó **kétes követelések tartaléka**. — Ezen kívül fennáll még egy 560,000 koronát kitevő **külön alap**, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsse.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú értékekben vannak elhelyezve, az idei átutalások folytán 143,645.142 korona 28 fillérről 153,073.167 kor. 61 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve:

|                                                                                                                             |             |        |    |        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|--------|----|--------|
| 1. Ingatlanok és jelzálog követelések                                                                                       | 25,495,680  | korona | 45 | fillér |
| 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök                                                                              | 13,126,433  | „      | 54 | „      |
| 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök                                                                           | 1,692,124   | „      | 22 | „      |
| 4. Értékpapírok                                                                                                             | 100,494,915 | „      | 65 | „      |
| 5. Tárca váltók                                                                                                             | 711,252     | „      | —  | „      |
| 6. A részvényesek biztosított adólevelei                                                                                    | 7,350,000   | „      | —  | „      |
| 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával | 4,202,761   | „      | 75 | „      |

Összesen 153,073,167 korona 61 fillér.

Ezen értékből 43 millió korona magyar értékekre esik.

## Önkéntes árverés.

A kovásznai fürdőben, egy egész kényelmes uri lakásul szolgáló

### Villa „Irma-lak”

f. évi június hó 19-én a helyszínén tartandó önkéntes árverés útján el fog adatni. Az árverés d. e. 10 órakor fog megtartatni.

Feltételek megtekinthetők és bővebb tudósítás nyerhető **Ér-Körösön** (Szilágymegye)

**Goorik Ödönnél.**

## TURÓCZY LÁSZLÓ

könyvkereskedő és könyvkötő  
Kézdí-Vásárhelyt.

Ajánl iskolai jutalom-könyvnek alkalmas ifjúsági-iratokat nagy választékban; többféle vonalrendszerű vizsgai lapokat; iskolai-bizonyítványokat.

Nálam kaphatók a hivatalosan megrendelt Bérmá-czédlak és Bérmá-anakönyvi lapok.

Üzletem bőven fel van szerelve iskolai és irodai kellékekkel diszkrétékkal, üzleti könyvekkel, stb.

Gummi bélyegzőket olesó árban szállítok.

Elvállalok könyvkötészeti munkákat, jutányos árban.

Üzletem a piacszoron, a református templom mellett van.

# Triesti általános biztosító-társulat.

KIADÁS

ASSICURAZIONI GENERALI. Nyereség- és veszteség-számla az A. mérleghez. Elemi-biztosítási ág (1898.)

BEVÉTEL

|                                                                 | korona  | fil. | korona   | fil. |                                                                                                           | korona  | fil. | korona   | fil. |
|-----------------------------------------------------------------|---------|------|----------|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|------|----------|------|
| I. Kifizetések (beleértve a kárfelvételi költségeket):          |         |      |          |      | I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:                                                          |         |      |          |      |
| 1. Tüzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét            | 6598888 | 02   |          |      | 1. Díjtartalek (levonva a viszontbiztosítók részét)                                                       | 6973265 | 04   |          |      |
| 2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét    | 3441512 | 08   |          |      | 2. Tökésített nyereségtartalek                                                                            | 2625000 | —    |          |      |
| 3. Jégbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét            | 988     | —    | 10086383 | 10   | 3. Értékpapírok árfolyam tartaléka                                                                        | 2418455 | 52   | 12096720 | 56   |
| II. Üzleti kiadások (levonva a viszontbizt. térítményeit):      |         |      |          |      | 4. Kétes követelések tartaléka                                                                            | 800.0   | —    |          |      |
| 1. Szervezési költségek (a folyó számadással teljesen fedezett) | —       | —    |          |      | II. Függő károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét):                              |         |      |          |      |
| 2. Jutalékok                                                    | 1759950 | 78   | 3295989  | 24   | 1. Tüzbiztosítás                                                                                          | 931473  | 18   |          |      |
| 3. Folyó igazgatási költségek                                   | 1638088 | 46   | 1236284  | 36   | 2. Szállítmánybiztosítás                                                                                  | 1331837 | —    | 2264.91  | 1    |
| 4. Adók és illetékek                                            | —       | —    |          |      | 3. Jégbiztosítás                                                                                          | 988     | —    |          |      |
| III. Leírások és egyéb kiadások:                                |         |      |          |      | III. Díjbevételek (levonva a törlesztéseket):                                                             |         |      |          |      |
| 1. Leírások kétes követelésekre                                 | 19712   | 27   |          |      | 1. Tüzbiztosítás                                                                                          | —       | —    | 10348783 | 94   |
| 2. Árfolyamvesztés pénzügyekben és külföldi váltókban           | 44689   | 37   |          |      | 2. Szállítmánybiztosítás                                                                                  | —       | —    | 4226374  | 62   |
| 3. Egyéb kiadások:                                              |         |      |          |      | 3. Jégbiztosítás                                                                                          | —       | —    | 475118   | 1    |
| a) Járulék és kamat a hivat. ellátási pénztárhoz                | 168709  | 06   | 335090   | 70   | IV. A tőkebefektetések hozadéka:                                                                          |         |      |          |      |
| b) Ö Felsője jubileuma alkalm. létesített alapítv.              | 102000  | —    |          |      | 1. Kölcsön és leszámítási kamatok, valamint hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai | 138.85  | 98   |          |      |
| IV. Tartalek függő károka:                                      |         |      |          |      | 2. Értékpapírok kamatai                                                                                   | 43.784  | 40   | 668915   | 57   |
| 1. Tüzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét            | 1011003 | 60   | 2488954  | 60   | 3. Ingatlanok tiszta hozadéka                                                                             | 99515   | 49   |          |      |
| 2. Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbizt. részét         | 1477931 | —    |          |      | V. Egyéb bevételek:                                                                                       |         |      |          |      |
| V. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:            |         |      |          |      | 1. Kötényilletékek                                                                                        | 11.453  | 20   |          |      |
| a) Tüzbiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét            | 6820029 | 16   |          |      | 2) Tüzbiztosítás                                                                                          | 43485   | 40   | 1188020  | 60   |
| b) Szállítmánybiztosítás, levonva a viszontbiztosítók részét    | 889175  | 54   |          |      | 3. Értékpapírok után folyósított árfolyam-nyereség                                                        | 47017   | 23   |          |      |
| 2. Tökésített nyereségtartalék                                  | 7159204 | 70   |          |      | 3. Értékpapírokon való könyvszerű árfolyamnyereség                                                        | 18832   | 18   | 6839     | 41   |
| 3. Az értékpapírok árfolyam tartaléka                           | 2635000 | 70   |          |      |                                                                                                           |         |      |          |      |
| 4. Kétes követelések tartaléka                                  | 2437277 | 70   | 12301482 | 40   |                                                                                                           |         |      |          |      |
| VI. Évi üzleti nyereség                                         | 80000   | —    | 1164741  | 78   |                                                                                                           |         |      |          |      |
| Osszesen                                                        |         |      | 30858906 | 18   | Osszesen                                                                                                  |         |      | 388906   | 18   |

## Nyereség- és veszteség-számla a B. mérleghez. Életbiztosítási ág (1898)

|                                                                                 |                    |    |           |    |                                                                                                              |           |    |           |    |
|---------------------------------------------------------------------------------|--------------------|----|-----------|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|----|-----------|----|
| I. Esedékes biztosítások és járadékok fizetése:                                 |                    |    |           |    | I. A biztosítási alapok áthozatala a múlt évről:                                                             |           |    |           |    |
| 1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét | 6075715            | 68 |           |    | 1. Díjtartalek (levonva a viszontbiztosítók részét)                                                          | 101280454 | 54 |           |    |
| 2. Elelési esetre szóló biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét        | 1073584            | 43 |           |    | 2. Díjtartalek (levonva a viszontbiztosítók részét)                                                          | 437461    | 56 |           |    |
| 3. Járadék biztosítások                                                         | 306504             | 59 | 7453804   | 70 | 3. Külön tartalek a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére                                         | 40.000    | —  |           |    |
| II. Fizetések visszavásárolt kötvényekért, levonva a viszontbiztosítók részét   |                    |    |           |    | 4. Tökésített nyereség-tartalék                                                                              | 2625000   | —  |           |    |
| 1. Szervezési költségek (a folyó számadással teljesen fedezett)                 | —                  | —  | 2071747   | 88 | 5. Értékpapírok árfolyam- és kiegészítő tartalék                                                             | 64.768    | 96 |           |    |
| 2. Szervezési költségek (törlesztve)                                            | 1203934            | 09 | 388.33    | 81 | 6. Kétes követelések tartaléka                                                                               | 8.000     | —  |           |    |
| 3. Folyó igazgatási ügyek                                                       | 1302726            | 26 |           |    | 7. A biztosítottak osztályaikajára                                                                           | 1901739   | 02 | 117602925 | 08 |
| 4. Behajtási jutalékok                                                          | 44648              | 42 |           |    | II. Függő károk tartaléka a múlt évről (levonva a viszontbiztosítók részét)                                  |           |    | 1181205   | 46 |
| 5. Orvosi költségek                                                             | 164540             | 39 | 3.85649   | 16 | III. Díjbevételek:                                                                                           |           |    |           |    |
| 6. Adók és illetékek                                                            | —                  | —  | 35.372    | 71 | 1. Halál esetre szóló és vegyes biztosítások                                                                 | —         | —  | 16663402  | 59 |
| V. Leírások és egyéb kiadások:                                                  |                    |    |           |    | 2. Elelési biztosítások                                                                                      | —         | —  | 1110114   | 76 |
| 1. Leírások kétes követelésekre és ingatlanra                                   | 3252               | —  |           |    | 3. Járadék biztosítások                                                                                      | —         | —  | 450150    | 06 |
| 2. Értékpapírokon való könyvszerű árfolyam-vesztés                              | 706485             | 38 | 7.9687    | 38 | IV. A tőkeberuházások hozadéka:                                                                              |           |    |           |    |
| VI. Függő károk tartaléka:                                                      |                    |    |           |    | 1. Kölcsön- és leszámítási kamatok, valamint a hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál levő betétek kamatai | 37706     | 15 |           |    |
| 1. Halálesetre szóló és vegyes biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét | 955189             | 40 |           |    | 2. Kötényekre adott kölcsönök kamatai                                                                        | 690443    | 27 |           |    |
| 2. Elelési biztosítások, levonva a viszontbizt. részét                          | 2623.4             | 86 |           |    | 3. Jelzálogkölcsönök kamatai                                                                                 | 371239    | 44 |           |    |
| 3. Járadék biztosítások                                                         | 12258              | 53 | 1299802   | 79 | 4. Értékpapírok kamatai                                                                                      | 3682772   | 99 |           |    |
| VII. A biztosítási alapok állása a számadási év végén:                          |                    |    |           |    | 5. Ingatlanok tiszta hozadéka                                                                                | 619789    | 06 | 5311950   | 91 |
| 1. Díjtartalek                                                                  |                    |    |           |    | V. Egyéb bevételek:                                                                                          |           |    |           |    |
| a) Haláles, szóló és vegy. bizt. lev. a viszontbizt. részét                     | Kor. 96.450.542.40 |    |           |    | 1. Kötényilletékek                                                                                           | 307080    | 01 |           |    |
| b) Elelési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét                     | Kor. 9.615.963.98  |    |           |    | 2. Egyéb kezesi bevételek                                                                                    | 11902     | 26 |           |    |
| c) Járadék biztosítások                                                         | Kor. 3.188.871.08  |    |           |    | 3. Értékpapírok után folyósított árfolyam-nyereség                                                           | 30756     | 42 | 349738    | 69 |
| 2. Díjtartalek                                                                  |                    |    |           |    |                                                                                                              |           |    |           |    |
| a) Haláles, szóló és vegy. bizt. lev. a viszontbizt. részét                     | Kor. 4.596.870.03  |    |           |    |                                                                                                              |           |    |           |    |
| b) Elelési biztosítások, levonva a viszontbiztosítók részét                     | Kor. 288.395.20    |    |           |    |                                                                                                              |           |    |           |    |
| 3. Külön tartalek a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére            | 560000             | —  |           |    |                                                                                                              |           |    |           |    |
| 4. Tökésített nyereségtartalék                                                  | 2625000            | —  |           |    |                                                                                                              |           |    |           |    |
| 5. Értékpapírok árfolyam-tartaléka és kieg. tartalék                            | 6234393            | 58 |           |    |                                                                                                              |           |    |           |    |
| 6. Kétes követelések tartaléka                                                  | 80000              | —  |           |    |                                                                                                              |           |    |           |    |
| 7. A biztosítottak osztályaikajára                                              | 1572611            | 47 | 125208527 | 74 |                                                                                                              |           |    |           |    |
| VIII. Évi üzleti nyereség                                                       |                    |    | 2161261   | 88 |                                                                                                              |           |    |           |    |
| Osszesen                                                                        |                    |    | 149669487 | 57 | Osszesen                                                                                                     |           |    | 142669487 | 55 |

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1898. december 31-én.

TEHER

| Folyó szám                                                                                     | A tétel neve                                                                                                | A        |      | B        |      | Összesen  |      | Folyó szám                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | A tétel neve                                                      | A       |      | B         |      | Összesen  |      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|------|----------|------|-----------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|---------|------|-----------|------|-----------|------|
|                                                                                                |                                                                                                             | korona   | fil. | korona   | fil. | korona    | fil. |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                   | korona  | fil. | korona    | fil. | korona    | fil. |
| 1                                                                                              | A részvényesek adólevelei a tőke be nem fizetett részéről                                                   | 3675000  | —    | 3675000  | —    | 7360000   | —    | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Alapítók                                                          | 5250000 | —    | 5250000   | —    | 10500000  | —    |
| 2                                                                                              | Ingatlan birtok:                                                                                            |          |      |          |      |           |      | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Tökésített nyereségtartalék                                       | 2625000 | —    | 2625000   | —    | 5250000   | —    |
| a)                                                                                             | Városi ingatlanok                                                                                           | —        | —    | 13086000 | —    | 13086000  | —    | 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | a) Tartalékalap az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére | 2437277 | 70   | 4630018   | 54   | 7067296   | 24   |
| b)                                                                                             | Mezőgazdasági birtokok                                                                                      | 2468000  | —    | —        | —    | 2468000   | —    | 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | b) Kiegészítő tartalék                                            | —       | —    | 1604315   | 04   | 1604315   | 04   |
| 3                                                                                              | Építész által álló intézeti házak:                                                                          |          |      |          |      |           |      | 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | a) Tartalékalap kétes követelések fedezésére                      | 80000   | —    | 80000     | —    | 160000    | —    |
| a)                                                                                             | Triesztben                                                                                                  | —        | —    | 141280   | 05   | 144280    | 05   | 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | a) Díjtartalek folyó biztosításokra                               | 7159204 | 70   | —         | —    | 7159204   | 70   |
| b)                                                                                             | Milanóban                                                                                                   | —        | —    | 129152   | 78   | 139152    | 78   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | az A mérlegben                                                    | —       | —    | 109251377 | 46   | 109251377 | 46   |
| 4                                                                                              | Kölcsönök a társaság életbiztosítási kötvényeire                                                            | —        | —    | 13126433 | 54   | 1316433   | 54   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | b) Díjtartalek folyó biztosításokra                               | —       | —    | 4885205   | 23   | 4885205   | 23   |
| 5                                                                                              | Kamatok, jelzálogilag biztosított tőke-kölcsönök                                                            | —        | —    | 8558247  | 62   | 8558247   | 62   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | a) B mérlegben                                                    | —       | —    | —         | —    | 560000    | —    |
| 6                                                                                              | Kölcsönök értékpapírokra                                                                                    | 1692124  | 32   | 9065279  | 20   | 9065279   | 20   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | b) Külön alap a kamatláb esetleges hanyatlásának kiegyenlítésére  | —       | —    | —         | —    | 560000    | —    |
| 7                                                                                              | Allami- és más értékpapírok                                                                                 | 8959851  | 30   | 9065279  | 20   | 9065279   | 20   | 6                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Tart. függőben levő kifizetésekre                                 | 2488934 | 60   | —         | —    | 2488934   | 60   |
| 8                                                                                              | Folyó kamatok                                                                                               | 284598   | 47   | 597674   | 68   | 882273    | 15   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | a) B mérlegben                                                    | —       | —    | 1229802   | 79   | 1229802   | 79   |
| 9                                                                                              | Váltak a társaságban                                                                                        | 711252   | —    | —        | —    | 711252    | —    | 7                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Osztalékalap az életbiztosításban nyereménynyel                   | —       | —    | 1572611   | 47   | 1572611   | 47   |
| 10                                                                                             | Rendelkezésre álló pénzek hitelintézeteknél és takarékpénztáraknál                                          | 4114774  | 25   | 178761   | 24   | 4293535   | 49   | 8                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | b) Biztosítottak javára                                           | —       | —    | —         | —    | 1867722   | 33   |
| 11                                                                                             | Készpénz-készlet az intézet igazgatóságánál és fiókjainál                                                   | 1159630  | 80   | 89975    | 66   | 1249605   | 46   | 9                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | A hivatásoknak ellátási pénztárának vagyona                       | 1867722 | 33   | —         | —    | 1867722   | 33   |
| 12                                                                                             | Maradvány a viszontbiztosítók számláiból                                                                    | 730289   | 44   | 19509    | 91   | 749849    | 35   | 10                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Jelzáloghitelezők                                                 | 1716515 | 78   | 123234    | 06   | 1839749   | 84   |
| 13                                                                                             | Maradvány az intézet fiókjainak számláiból                                                                  | 2754021  | 64   | 501535   | 21   | 3255556   | 85   | 11                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Egyenleg a viszontbiztosítók számláján                            | 38999   | 81   | 5649      | 73   | 44649     | 04   |
| 14                                                                                             | Maradvány az A mérleg folyó számlájából                                                                     | —        | —    | 2086221  | 56   | 2086221   | 56   | 12                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Egyenleg az intézet fiókjainak számláján                          | 208621  | 56   | —         | —    | 208621    | 56   |
| 15                                                                                             | Adósság különböző címek alatt                                                                               | 877793   | 95   | 92.51    | 73   | 970045    | 68   | 13                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Egyenleg a B mérleg folyó számláján                               | 48384   | 03   | 69429     | 48   | 553233    | 51   |
| 16                                                                                             | a) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt                                                                   | 5123729  | 79   | 4390368  | 22   | 9514098   | 01   | 14                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Betétek kezesség és biztosíték gyanánt                            | 5123729 | 79   | 4390368   | 22   | 9514098   | 01   |
| b) Ö Felsője jubileuma alkalmából letett alapítvány                                            | 100000                                                                                                      | —        | —    | —        | —    | 100000    | —    | 15                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ö Felsője jubileuma alkalmából letett alapítvány                  | 100000  | —    | —         | —    | 100000    | —    |
| c) Letét Goldschmidt alapítvány                                                                | 6000                                                                                                        | —        | —    | —        | —    | 6000      | —    | 16                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Gidon alapítvány                                                  | 11496   | 30   | —         | —    | 11496     | 30   |
| d) „ Besso József alapítvány                                                                   | 12000                                                                                                       | —        | —    | —        | —    | 12000     | —    | 17                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Girard alapítvány                                                 | 9955    | —    | —         | —    | 9955      | —    |
| e) Calabi R. alapítvány                                                                        | 6000                                                                                                        | —        | —    | —        | —    | 6000      | —    | 18                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Goldschmidt alapítvány                                            | 6000    | —    | —         | —    | 6000      | —    |
| 17                                                                                             | Butorzat és vasszekrények a társaság összes hivatalában, ezektől papír- és nyomtatvány az összes iktárakban | —        | —    | —        | —    | —         | —    | 19                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Besso József alapítvány                                           | 12000   | —    | —         | —    | 12000     | —    |
| 18                                                                                             | Előlegzett jutalékok és szervezési költségek                                                                | —        | —    | —        | —    | —         | —    | 20                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Calabi R. alapítvány                                              | 6000    | —    | —         | —    | 6000      | —    |
|                                                                                                |                                                                                                             | 32675065 | 86   | 1343873  | 40   | 171113339 | 26   | 21                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | a) Nyer. áthozta a múlt évről (A mérl.) kor. 7 462.98             | 1172904 | 76   | 2161261   | 38   | 3333166   | 14   |
|                                                                                                |                                                                                                             |          |      |          |      |           |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | b) Nyereség az évi üzletről kor. 1.164.741.78                     | —       | —    | 4812673   | 40   | 171113339 | 26   |
| Az 1898. decz. 31-én a jövő évekre érvényes maradványok kiutalásának értéke kor. 21.125.674.21 |                                                                                                             |          |      |          |      |           |      | A jövő években lejárandó üzletbiztosítási díjak „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ |                                                                   |         |      |           |      |           |      |